

Osavuositarkastus 1-8/2022, Sivistys- ja hyvinvointipalvelut

Raportti palvelualueen kokonaistilanteesta

Sivistys- ja hyvinvointipalveluiden kokonaisuus toteutuu talousarvion mukaan. Toimintakate on elokuun lopussa 66,5 %. Toimintakulut ovat yli talousarvion (67,7 %), mutta niin ovat myös tulot (88,10 %). Palvelualueen toisen kolmanneksen päättyessä toimintakate sivistyspalveluissa (opetus ja varhaiskasvatus) on 66,0 % ja hyvinvointipalveluissa (kulttuuri, liikunta ja nuoriso) 72,5 %. Hyvinvointipalveluiden toimintakatetta nostaa Lakeusopiston syksyn lukukausimaksujen, noin 100 000 euroa, tuloutuminen vasta syys-lokakuussa.

Sivistyksen ja hyvinvoinnin henkilöstökulujen toteuma elokuun lopussa on 68,0 %. Syntynyt 1,34 % ylitys tarkoittaa kahdeksan kuukauden osalta 177 500 euroa. Ylitystä on syntynyt, vaikka vuodelle 2022 budjetoitiin sivistyksen palkkakuluihin noin noin 600 000 euroa edellistä vuotta enemmän. Palkkakulua lisäävät budjetoimattomat hankkeiden palkkakulut. Perusopetuksen hankkeille, joista hanketuloa on tullut 527 600 euroa, on syntynyt henkilöstökulua 262 200, mutta hankkeille on budjetoitu henkilöstökulua talousarvioon vain 85 600 euroa. Tämä johtuu kesken talousvuotta aukeavista rahoituksista. Palkkaresurssia lisättiin myös varhaiskasvatuspalveluihin, koska varhaiskasvatuspalveluiden lapsimäärän tiedettiin kasvavan varhaiskasvatuksen lakimuutosten vuoksi. Kasvu oli kuitenkin arvioitua suurempaa, minkä vuoksi jouduttiin perustamaan neljä uutta lapsiryhmää, joihin ei ollut budjetoitu vuodelle 2022. Lisäksi pidennetyn oppivelvollisuuden oppilaiden määrä on kasvanut, mikä on edellyttänyt uuden ryhmän perustamista ohjaajineen. Pidennetyn oppivelvollisuuden ryhmien koosta määrätään lailla. Koronan aiheuttama hyvinvointi- ja osaamisvajetta on lisännyt erityisopetus- ja ohjaajapalveluiden tarvetta. Lukion opetussuunnitelmamuutos on edellyttänyt lisää opettajaresurssia sekä ohjaukseen ja erityisopetukseen panostamista. Hyvinvointipalveluiden henkilöstökulut sen sijaan ovat toteutuneet alle talousarvion (63,9 %).

Sivistyspalveluiden aineet ja tarvikkeet toteutuvat etupainotteisesti (85,1 %), koska kasvatuksen ja opetuksen seuraavan lukuvuoden oppimateriaalit hankitaan kevätlukukauden aikana. Lukiossa oppivelvollisuuden laajeneminen toiselle vuosikurssille ja sen mukanaan tuoma oppimateriaalien maksuttomuus on edellyttänyt kunnalta resurssia aineiden ja tarvikkeiden hankintaan sekä lukio-opiskelijoiden henkilökohtaisten päätelaitteiden vuokraukseen.

Sivistys- ja hyvinvointipalveluiden suurimman vastuun alueen, perusopetuksen, henkilöstökulut, jotka ovat yleensä suurin huolenaihe sivistys- ja hyvinvointipalveluiden talousarviossa, toteutuvat talousarvion mukaan. Toteuma on 66,6 %. Elokuvan osavuositarkastus ei tosin anna täysin oikeaa kuvaa opetushenkilöstön palkoista. Opettajille maksetaan elokuussa vain peruspalkka. Ylitunnit ja OVTESin mukaiset lisät elokuulta ja syyskuulta maksetaan syyskuun palkoissa. Perusopetuksessa on tosin tehty runsaasti toimenpiteitä elokuussa alkanutta uutta lukuvuotta suunniteltaessa henkilöstökulujen oikaisemiseksi. Huhtikuun osavuositarkastuksessa tilanne näytti huonolta.

€	TP2021	Tot 1-8/2021	TA2022	Tot 1-8/2022	Muutos % 2021-2022	Tot - TA 1-8/2022
TOIMINTATUOTOT	1 743 830	1 337 834	1 649 063	1 453 640	8,7 %	354 264
MYYNITUOTOT	342 583	162 940	267 500	254 244	56,0 %	75 911
MAKSUTUOTOT	799 177	482 607	785 000	450 163	-6,7 %	-73 170
TUET JA AVUSTUKSET	575 810	677 449	589 963	716 284	5,7 %	322 975
MUUT TOIMINTATUOTOT	26 260	14 838	6 600	32 948	122,1 %	28 548
TOIMINTAKULUT	-30 889 644	-19 741 581	-32 146 451	-21 744 801	10,1 %	-313 834
HENKILÖSTÖKULUT	-19 236 485	-12 063 015	-19 860 721	-13 494 176	11,9 %	-253 696
PALVELUJEN OSTOT	-5 942 486	-3 741 908	-6 034 984	-3 904 072	4,3 %	119 250
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-856 109	-655 713	-791 620	-673 278	2,7 %	-145 532
AVUSTUKSET	-945 548	-703 343	-1 069 200	-733 734	4,3 %	-20 934
MUUT TOIMINTAKULUT	-3 909 016	-2 577 602	-4 389 926	-2 939 540	14,0 %	-12 923
TOIMINTAKATE	-29 145 815	-18 403 747	-30 497 388	-20 291 161	10,3 %	40 431

Poikkeamat toimintatuotoissa

Sivistys- ja hyvinvointipalveluiden toimintatuotot ovat toteutuneet hyvin. Toimintatuottojen toteumaprosentti on 88,1 %. Erityisen hyvin ovat toteutuneet sivistyspalveluiden toimintatuotot, 1 184 337 euroa. Lähes koko vuodelle budjetoidut sivistyksen toimintatuotot ovat kertyneet elokuun loppuun mennessä (99,7 %). Sivistyspalveluiden tukia ja avustuksia on kertynyt 586 000 euroa (15,6 %). Näistä 527 600 on perusopetuksen ja 48 200 on lukion hanketuloa. Toimintatuottoihin sisältyy 207 700 euroa perusopetuksen ja 23 200 euroa esiopetuksen kotikuntakorvauksia. Myös hyvinvointipalveluiden hanketyö on tuonut 122 300 euroa. Varhaiskasvatuksen toimintatuotot ovat toteutuneet hieman alle talousarvion (65,9 %).

Poikkeamat toimintakuluissa

Varhaiskasvatuksessa on perustettu kolme uutta ryhmää päiväkotiki Koivulaan 1.12.2021, 1.1.2022 ja 1.2.2022 ja yksi ryhmä Linnukkaan 4.3.2022 alkaen. Näihin ryhmiin ei ole budjetoitu vuoden 2022 talousarviossa. Tästä huolimatta varhaiskasvatuksen henkilöstökulut ylittävät tasaisen toteuman vain 2 %, mikä tekee kahdeksan kuukauden osalta 78 800 euroa. Palvelusetelimenot ovat ylittäneet talousarvion (70,1 %/ylitys 34 400 euroa), kun taas lasten kotihoidon tuen menot alittavat talousarvion 63,6 %/alitus 17 400 euroa).

Käynnissä olevat toimenpiteet

Varhaiskasvatuksen täyttö- ja käyttöasteiden tarkastelua on tehty yhteistyössä kunnanhallituksen kanssa elokuusta lähtien. Tavoitteena oman toiminnan tehokas käyttö ja korkea täyttöaste, mikä saattaa vaatia päiväkodeissa rakenteellisia toimenpiteitä.

Hankerahaa haetaan aktiivisesti kehittämistyön resursoimiseksi kaikilla sivistys- ja hyvinvointipalveluiden vastuualueilla. Varhaiskasvatuksessa, esi- ja perusopetuksessa sekä lukiossa haetaan lisäksi OKM:n valtionavustusta koronan aiheuttaman hyvinvointi- ja osaamisvajeen täyttämiseksi.